

**НАЙКРАЩА МІЖНАРОДНА ПРАКТИКА
ЗАМОРОЖЕННЯ ТЕРОРИСТИЧНИХ АКТИВІВ**

23 ЧЕРВНЯ 2009 РОКУ

ЗМІСТ

ВСТУП		3
I.	Чіткі повноваження та процедури для ідентифікації та визначення осіб або установ	5
	A. Мінімальні необхідні елементи	5
	B. Судові або адміністративні заходи не залежать від існування кримінального переслідування	6
	C. Доказові стандарти: достатні основи або підстави	7
	D. Органи, що ідентифікують, визначають та застосовують санкції	8
	E. Ідентифікація цілей для визначення	9
	F. Поняття «невідкладно» в контексті визначення	10
	G. Використання розвід-інформації та матеріалів із закритих джерел	10
II.	Належний процес: перегляд, виключення зі списку та розмороження	11
	A. Повідомлення про визначення	11
	B. Перегляд визначення, виключення зі списку та розмороження	12
III.	Питання, що слідують за визначенням: Замороження та заборона проведення будь-яких дій з коштами або активами визначених осіб або установ	14
	A. Обсяг коштів або активів, що є об'єктом замороження	14
	B. «Невідкладне» замороження активів після визначення	15
	C. Стратегія спілкування	15
	D. Звітування після замороження та розслідування	16
IV.	Визначені особи та установи: відповідність та доступ до заморожених активів	20
	A. Визначені особи та установи – резиденти	20
	B. Чіткі внутрішні повноваження та процедури ліцензування та здійснення будь-яких дій із замороженими активами або забезпечення доступу визначених осіб або установ до заморожених коштів	21

ВСТУП

Цей документ замінює *Найкращу міжнародну практику – Замороження терористичних активів, що був опублікований 3 жовтня 2003 року*

1. III Спеціальна Рекомендація FATF (СР III) складається з двох частин. Перша частина вимагає від юрисдикцій запровадити заходи щодо невідкладного замороження або, за можливості, арешту коштів або інших активів, пов'язаних з тероризмом, згідно з відповідними Резолюціями ООН. Друга частина СР III вимагає від юрисдикцій запровадити заходи, які дозволяють юрисдикції накладати арешт або конфісковувати терористичні кошти або інші активи на основі рішення або механізму, виданого компетентним органом або судом.
2. За своїм першочерговим спрямуванням, СР III направлена для надання допомоги юрисдикціям в імплементації цільових фінансових санкцій[1], що містяться в Резолюціях Ради Безпеки ООН (РБ ООН) щодо запобігання та боротьби з фінансуванням терористичних актів – Резолюція РБ ООН 1267 та наступні резолюції, а також Резолюція РБ ООН 1373 та будь-які наступні резолюції, пов'язані із замороженням або, за можливості, арештом терористичних активів.
3. Цей Документ надає необов'язкові рекомендації, що ґрунтуються на оновленнях відповідних Резолюцій РБ ООН, та є відповіддю на проблеми, з якими зіткнулись юрисдикції в ході імплементації перших вимог СР III щодо розвитку та впровадження цільових фінансових санкцій. Він замінює існуючу Найкращу міжнародну практику (жовтень 2003 року).
4. Цей Документ не закликає органи та процедури режиму протидії фінансуванню тероризму до *арешту* коштів або інших активів або до *конфіскації/вилучення* коштів або інших активів, оскільки процес пошуку таких коштів або інших активів може бути подібним у випадках замороження, арешту та конфіскації або вилучення.
5. Зусилля, направлені на боротьбу з фінансуванням тероризму, зводяться нанівець, якщо юрисдикція швидко та ефективно не заморожує кошти або інші активи визначених осіб. Однак, визначаючи межі або надаючи найбільшу підтримку режиму боротьби з ФТ, юрисдикції повинні поважати права людини, верховенство права та визнавати права невинних третіх сторін. Цей Документ намагається допомогти юрисдикціям в розробці та імплементації цільових фінансових санкцій для запобігання та

боротьби з ФТ згідно із відповідними Резолюціями РБ ООН та у спосіб, що відповідає цим фундаментальним принципам через сильний та прозорий режим застосування цільових фінансових санкцій.

Важливість ефективного режиму замороження

6. Ефективний режим замороження є дуже важливим у боротьбі з ФТ та охоплює набагато більше питань, аніж замороження коштів або інших активів, пов'язаних з тероризмом, у визначений проміжок часу. Ефективний режим замороження також бореться з тероризмом шляхом:
- a) відлякування невизначених учасників, які певним чином бажають фінансувати терористичну діяльність.
 - b) виявлення «грошових слідів» для ФТ, які можуть привести до раніше невідомих терористичних сховищ та фінансистів.
 - c) Руйнування систем ФТ, шляхом підтримки визначених осіб у їх відокремленні від терористичної діяльності та їх відмові від участі в терористичних групах.
 - d) Зупинення потоків терористичної готівки, шляхом перекривання шляхів, які використовують терористи для переміщення коштів або інших активів.
 - e) Примушення терористів використовувати більш дорогі та високо ризикові засоби для фінансування їх діяльності, що спрощує їх виявлення та знищення.
 - f) Посилення міжнародного співробітництва та виконання зобов'язань згідно Резолюцій РЮ ООН 1267 та 1373.

I. Чіткі повноваження та процедури для ідентифікації та визначення осіб або установ

A. Мінімальні необхідні елементи

7. Перший параграф СР III встановлює що «Кожній країні слід вжити заходів для негайного замороження фондів чи інших активів, що належать терористам, або тим, хто фінансує тероризм та терористичним організаціям, у відповідності до Резолюцій ООН щодо запобігання та протидії фінансуванню терористичних актів». Такі заходи можуть бути як судові, так і адміністративні. Для дотримання вимог Резолюції РБ ООН 1373, а також вимог СР III, процедура визначення повинна включати:
- a) Рішення щодо визначення[2] особи або установи. Компетентним органом, що приймає рішення про визначення, може бути орган виконавчої або судової влади.

- b) Застосування стандартів доказування згідно Пояснювальної записки до СР ІІІ (ПЗСР ІІІ) (що є «достатні підстави» або «достатня основа»).
- c) Здатність, за необхідності, діяти на користь фізичних або юридичних осіб, питання щодо визначення яких знаходиться на розгляді.
- d) Забезпечувати належний захист прав визначених фізичних та юридичних осіб (див. Розділ ІІ).
- e) Застосовувати до фізичних або юридичних осіб процедуру «невідкладного» замороження активів (див. Розділ ІІІ).
- f) Застосовувати процедуру замороження активів без попереднього повідомлення визначених фізичних або юридичних осіб.
- g) Замороження всіх коштів або інших активів, що знаходяться у власності або контролюються визначеними фізичними або юридичними особами, та не лише тих, які можуть бути пов'язані з певним терористичним актом, змовою або загрозою.
- h) Пряму або непряму заборону доступу до будь-яких коштів або інших активів для визначених фізичних або юридичних осіб, які є суб'єктами розгляду згідно Резолюції РБ ООН 1452, з огляду на зміни, внесені Резолюцією 1735.
- i) Вимогу звітування про замороження будь-яких активів до компетентних органів, визначених для цих цілей.

8. Юрисдикції повинні невідкладно направити до Комітету ООН з питань санкцій проти «Аль-Каєди» та «Талібану» запит про визнання таких фізичних або юридичних осіб, щодо яких відповідний компетентний орган цієї юрисдикції вважає, що має достатні докази на підтримку критеріїв визначення, наведених в Резолюції РБ ООН 1267 та наступних резолюціях на її виконання, включаючи Резолюцію РБ ООН 1617.

9. Ефективна імплементація вказаних заходів вимагає інституційної організації, що забезпечить тісне співробітництво між фінансовими, розвідувальними та правоохоронними органами та включення заходів до політики юрисдикції щодо широкої боротьби з тероризмом. Юрисдикції повинні запровадити процедури для захисту усіх джерел інформації, включаючи розвід-інформацію та матеріали із закритих джерел, які використовуються для визначення фізичних та юридичних осіб щодо застосування заходів замороження активів.

В. Судові або адміністративні заходи не залежать від існування кримінального переслідування

10. Компетентний орган, який приймає рішення про визначення, може бути адміністративним або судовим. Адміністративні процедури, наприклад, включають рішення посадової особи органу виконавчої влади, прийняте на

основі отриманої ним інформації, та публікації в офіційних документах, таких як урядові газети. Таке рішення буде предметом гарантій та контрольних процедур в рамках адміністративного права юрисдикції. Судові процедури, наприклад, включають механізм, коли справа по визначенню виноситься на розгляд судового органу для оцінки на користь визначеної фізичної або юридичної особи та коли замороження відбувається через примусове рішення, прийняте цим органом. Таке рішення на має часового обмеження до моменту успішної реалізації на користь постраждалої сторони.

11. Заходи щодо замороження терористичних активів можуть *доповнювати* кримінальне переслідування визначеної фізичної або юридичної особи, але не *залежать* від існування такого переслідування. Такі заходи є запобіжним або підривним інструментом у випадку коли кримінальні дії не є можливими або непрактичними. Однак, це не означає виключення замороження як частини кримінального переслідування.

С. Доказові стандарти: достатні основи або підстави

12. Для визначення на основі Резолюції РБ ООН 1373, компетентні органи кожної юрисдикції будуть застосовувати правові стандарти їх власних правових систем щодо виду та кількості доказів для визначення існування «достатніх підстав» або «достатньої основи» для прийняття рішення про визнання фізичної або юридичної особи, та ініціації дій в рамках механізму замороження (див. ПЗСР III параграф 8(b)). Такий випадок не залежить від того чи визначення було здійснене за ініціативою самої юрисдикції чи на запит іншої юрисдикції.
13. Для ефективного замороження активів важливою є надійна ідентифікаційна інформація.
14. Насамкінець, низька якість ідентифікаційної інформації є перешкодою для запровадження заходів по замороженню активів. Зокрема ознака по імені спричиняє проблеми для застосування заходів впливу.
15. Таким чином, необхідно застосовувати усі зусилля для забезпечення надання найширшого спектру ідентифікаційної інформації для здійснення визначення, а також оновлення такої ідентифікаційної інформації при появі нових даних. Коли дозволяють операційні імперативи, юрисдикція повинна розглянути можливість відстрочення визначення у ситуації, коли недостатньо ідентифікаційної інформації, до моменту отримання додаткової інформації.

D. Органи, що ідентифікують, визначають та застосовують санкції

16. Для впровадження зобов'язань по замороженню активів в рамках Резолюцій РБ ООН 1267 та 1373 та вимог СР ІІІ, існує потреба в залученні низки міністерств (наприклад, Міністерства закордонних справ, Міністерства юстиції, Казначейства, Міністерства фінансів, Центрального банку, Міністерства внутрішніх справ або Міністерства державної безпеки) та відомств (наприклад, служби безпеки, служби розвідки, правоохоронних органів, ПФР).
17. Юрисдикція повинна мати відповідні структури та процедури для забезпечення ефективної імплементації механізму замороження активів. У цьому контексті юрисдикція повинна, наприклад:
 - a) Визначити урядові органи, первинні обов'язки яких включають:
 - (i) координацію та, за необхідності, сприяння національній імплементації зобов'язань по замороженню активів в рамках Резолюцій РБ ООН 1373 та 1267, та вимог СР ІІІ.
 - (ii) забезпечити існування процесу, із залученням ключових урядових учасників, для відповідної координації (в межах юрисдикції та з іншими юрисдикціями) та запровадити політику та напрямки стратегічного огляду для сприяння процесу імплементації та подолання перешкод для такої імплементації[3].
 - b) Чітко визначити які органи відповідають за кожний аспект процедури визначення (та, у випадку Резолюції РБ ООН 1267, направлення пропозицій по включенню до списку Комітету ООН з питань санкцій проти «Аль-Каєди» та «Талібану», коли це можливо) та подальше застосування, примус та моніторинг замороження активів, з метою уникнення дублювання між органами ролей або розпоряджень.
 - c) Забезпечити, що залучені міністерства та відомства однаково розуміють свої повноваження, ролі та обов'язки згідно із зобов'язаннями в рамках Резолюцій РБ ООН 1373 та 1267, та вимог СР ІІІ, та здійснювати регулярний обмін інформацією відповідно до національного законодавства.
 - d) Створити чіткі лінії зв'язку між цими міністерствами та відомствами (особливо приймаючи до уваги процедурні вимоги до процесу розслідування) для забезпечення єдиного розуміння інструментів боротьби з тероризмом, що є в розпорядженні юрисдикції, та належного їх застосування у будь-якій ситуації. Наприклад:

- (i) забезпечити, щоб правоохоронні органи, органи розвідки, Міністерство фінансів та Міністерство внутрішніх справ та відомства мали доступ до інформації, необхідної для ідентифікації цілей для визначення.
- (ii) зв'язок між рядовими міністерствами та відомствами у випадку коли визначається фізична особа, які є суб'єктом кримінального переслідування (наприклад, під час або одразу після арешту за тероризм, або в період після успішного звинувачення за тероризм та розгляду потенційних заходів по вилученню, або зберігаються в ході або після строку ув'язнення).

Е. Ідентифікація цілей для визначення

18. З метою дотримання та виконання запобіжних заходів Резолюції РБ ООН 1267 та наступних резолюцій на її виконання та Резолюції РБ ООН 1373(2001), юрисдикції повинні бути здатними ідентифікувати фізичних та юридичних осіб, що відповідають спеціальним критеріям для визначення. Юрисдикції повинні мати належні юридичні повноваження та процедури, а також компетентний орган або органи, для запитування та розгляду інформації з усіх відповідних джерел для ідентифікації та збору якомога більшої кількості ідентифікаційної інформації[4] про фізичну та юридичну особу, яка за наявності достатніх підстав або достатньої основи для підозри або переконання[5], відповідає критеріям визначення у відповідній резолюції.
19. Цільовий процес для визначення повинен фокусуватись на тих фізичних та юридичних особах, які представляють ключові елементи мереж підтримки терористів, для забезпечення максимального ефекту у запобіганні та боротьбі з актами тероризму.

Ф. Поняття «невідкладно» в контексті визначення

20. Згідно параграфу 1 СР ІІІ, зобов'язанням є невідкладне замороження коштів або інших активів визначених фізичних та юридичних осіб. З огляду на Резолюцію РБ ООН, ПЗСР ІІІ під словом «невідкладно» розуміє, що активи повинні бути заморожені за наявності «достатніх підстав» або достатніх основ для підозри або переконання, що фізична або юридична особа є терористом, фінансує тероризм або терористичну організацію».
21. Також, слово «невідкладно» повинно застосовуватись і до часу, необхідного для визначення фізичної або юридичної особи згідно Резолюції РБ ООН. 1373.

22. ПЗСР III роз'яснює потребу в міжнародному співробітництві з метою запобігання витоку або втраті коштів або інших активів, пов'язаних з тероризмом, та в забороні і швидкому винищенні таких потоків.
23. Для посилення співробітництва між юрисдикціями та прискорення оброки іноземних запитів на визначення, компетентні органи усіх юрисдикцій закликаються до поширення між собою інформації щодо порядку застосування в їх юрисдикції правових стандартів для визначення, з прикладами видів та обсягу інформації, необхідної для ініціації заходів, що базуються на іноземному запиті на визначення. Це допоможе запитуючій юрисдикції пристосувати її запит до стандартів запитуваної юрисдикції.

G. Використання розвід-інформації та матеріалів із закритих джерел

24. Зважаючи на важливу роль яку відіграє розвідка у боротьбі з терористичними загрозами, необхідно враховувати, що основна інформація, необхідна для визначення фізичної або юридичної особи для застосування заходів по замороженню коштів, зазвичай є розвід-інформацією.
25. На основі відповідних правових систем, юрисдикції повинні розглянути питання посилення правових повноважень та механізмів, що дозволять використання та поширення розвід-матеріалів при формуванні справи для визначення, зважаючи на необхідність впровадження або супроводження такого визначення, або надання достатніх доказів суду для здійснення такого визначення.
26. Що стосується іноземних запитів на визначення, необхідно створити механізм який дозволить запитуючій країні надавати запитуваній юрисдикції якомога більший спектр інформації щоб допомогти запитуваній юрисдикції у дотриманні її власних критеріїв доказування для здійснення визначення.
27. У випадку існування в національному законодавстві, що стосується правоохоронних питань та питань безпеки, положення щодо використання секретної інформації, юрисдикції повинні також розглянути запровадження заходів для посилення використання розвід-матеріалів в суді, у випадках, коли необхідно захистити рішення про визначення, а також відповідним чином захистити секретну інформацію.
28. Такий механізм повинен поважати права фізичних або юридичних осіб, визначених згідно національного або міжнародного права.

II. Належний процес: перегляд, виключення зі списку та розмороження

A. Повідомлення про визначення

29. З боку визначаючої країни та (де можливо) країни проживання, необхідно якнайшвидше вжити усіх достатніх заходів, після набуття чинності таким визначенням, для інформування визначених фізичних та юридичних осіб щодо:

- a) Визначення та його наслідків, з метою уникнення будь-якого неумисного порушення з їх сторони або з боку пов'язаних третіх осіб.
- b) Процедури перегляду та інформації щодо процесу виключення.
- c) Оприлюднення інформації стосовно причин для визначення.
- d) Процедур, які дозволяють швидко отримати доступ до коштів (згідно моделі, наведеній в Резолюції РБ ООН 1267, та визначеній Радою Безпеки в Резолюції 1452) для основних витрат.

30. Також, необхідно вжити заходів для інформування фізичних та юридичних осіб, визначених Комітетом ООН з питань санкцій проти «Аль-Каєди» та «Талібану» згідно Резолюції РБ ООН 1267, про існування контактного пункту в Секретаріаті ООН, що займається питаннями обробки запитів на виключення зі списку згідно Резолюції РБ ООН 1267.

V. Перегляд визначення, виключення зі списку та розмороження

1. Наявність та своєчасна процедура для перегляду національних та наднаціональних визначень

31. Юрисдикції повинні мати відповідні правові повноваження та процедури для вирішення питання виключення зі списку та розгляду запитів про розмороження, де це можливо, в рамках Резолюції РБ ООН 1373 на основі задоволення певних критеріїв, що узгоджуються з міжнародними зобов'язаннями та застосовуваними правовими принципами.

32. Для забезпечення чесності процесу, юрисдикції повинні запровадити положення, які дозволяють будь-якій фізичній або юридичній особі звернутись із запитом про перегляд установою, що визначила, питання про таке визначення, з можливістю подальшого перегляду негативних моментів установою, що визначила, та контрольним органом, згідно з загальними принципами права цієї юрисдикції.

33. Установа, що здійснила визначення, та відповідна визначена фізична або юридична особа повинні мати право звернутись до контрольного органу.

Згідно з фундаментальними принципами правової системи юрисдикції, такі слухання можуть бути публічними або закритими, що залежить від вибору контрольного органу, після слухань сторони можуть надати будь-яку інформацію, яку вони вважають корисною для вирішення цього питання.

34. Остаточне рішення контрольного органу повинно бути оприлюднене, але контрольний орган повинен мати змогу виключити з публічного тексту, на свій розсуд або на вимогу установи, що здійснила визначення, або заявника, будь-які аспекти рішення, що можуть значним чином вплинути на особисте життя або безпеку. Такі виключення повинні враховувати, згідно національного законодавства, права визначених фізичних або юридичних осіб, а також національні закони та політику щодо прозорості у прийнятті рішень.
35. Публікація рішення контрольного органу дозволить розробити основні принципи юриспруденції, які, в свою чергу, сприятимуть кращому первинному прийняттю рішень з метою зменшення потреби перегляду таких рішень. Публікація може звернути увагу приватного сектору на зміни в або оновлення списку визначених фізичних осіб та юридичних осіб з огляду на переглянуте рішення.
36. Визначна фізична або юридична особа повинна мати змогу для повторного звернення на періодичній основі у випадку відмови у первинному запиті.
37. Юрисдикції повинні розглянути питання запровадження процедур для періодичного перегляду визначень, які базуються на новій інформації, отриманої щодо визначення або звернення про перегляд.

2. Своєчасна процедура для спрощення перегляду визначень РБ ООН згідно Резолюції Р БООН 1267 та наступних резолюцій на її виконання

38. Для фізичних та юридичних осіб, визначених згідно Резолюції ООН 1267, юрисдикції повинні мати відповідні процедури для спрощення перегляду згідно будь-яких застосовуваних рекомендацій або процедур, затверджених Комітетом ООН з питань санкцій проти «Аль-Каєди» та «Талібану», включаючи питання механізму Контактного пункту, запровадженого згідно Резолюції РБ ООН 1730.

3. Виключення зі списку та розмороження згідно Резолюції РБ ООН 1373 та 1267 та наступних резолюцій на їх виконання

39. Для фізичних та юридичних осіб, визначених згідно Резолюції ООН 1373, юрисдикції повинні запровадити відповідні правові повноваження та

процедури для виключення зі списку, розмороження активів, та зняття санкцій з учасників які, наприклад, усунули проблемні питання, що призвели до їх визначення та/або більше на відповідають критеріям для визначення.

40. Для фізичних та юридичних осіб, визначених згідно Резолюції ООН 1267 та наступних резолюцій на її виконання, юрисдикції повинні запровадити відповідні правові повноваження та процедури для розмороження активів та зняття санкцій щодо учасників, які були виключені зі списку Комітету ООН з питань санкцій проти «Аль-Каєди» та «Талібану».
41. Для фізичних та юридичних осіб, що мають з визначеними особами однакові або подібні імена, які неумисно постраждали від механізму замороження, юрисдикції повинні розробити та запровадити публічно відомі процедури для своєчасної допомоги таким особам шляхом проведення перевірки того, що фізична або юридична особа не є визначеною особою.

III. Питання, що слідують за визначенням: Замороження та заборона проведення будь-яких дій з коштами або активами визначених осіб або установ

A. Обсяг коштів або активів, що є об'єктом замороження

42. Зобов'язання, визначені в Резолюціях РБ ООН 1373 та 1267 та вимоги СР III щодо замороження коштів та інших активів прописані в ПЗСР III та охоплюють фінансові активи, майно будь-якого виду, матеріальне або нематеріальне, рухоме або нерухоме, придбане, та юридичні документи або інструменти у будь-якій формі, включаючи електронну або цифрову, що засвідчують право або участь в таких коштах або інших активах, включаючи, але не обмежуючись, банківські кредити, дорожні чеки, банківські чеки, грошові перекази, долі, акції, зобов'язання, тратти або акредитиви, та будь-які частки, дивіденди або інший прибуток або цінності, що отримані від або походять від таких коштів або інших активів.
43. Обсяг коштів та інших активів визначаються фізичними або юридичними особами, які володіють ними або контролюють їх, не лише будь-якими конкретними зв'язками між коштами та іншими активами та тероризмом і окремим терористичним актом. Механізм замороження активів повинен застосовуватись до переліку коштів та інших активів, наведених в параграфі 7 (d) ПЗСР III.
44. У випадку запровадження механізму замороження активів, що пов'язує здатність замороження з визначенням тероризму або терористичного акту,

юрисдикції повинні забезпечити щоб такі поняття були досить широкими для покриття замороження усіх активів будь-якої фізичної або юридичної особи, що визначена згідно Резолюцій РБ ООН 1267 та 1373.

45. Юрисдикції повинні вживати відповідних заходів для забезпечення того, щоб урядові органи, які ведуть реєстри прав на спеціальні види майна або відповідають за розподіл коштів або інших активів, були обізнаними щодо заходів по замороженню активів та вживали відповідних заходів для виконання зобов'язань, передбачених законами юрисдикції.

В. «Невідкладне» замороження активів після визначення

46. Після прийняття рішення компетентним органом щодо визначення фізичної або юридичної особи, одночасно з публікацією рішення компетентного органу до фізичної, юридичної особи або активів повинен застосовуватись механізм замороження активів. Ї здійснюється незалежно від того чи юрисдикція здійснила таке визнання самостійно або ж на вимогу іншої юрисдикції.
47. Згідно ПЗСР ІІІ, для цілей Резолюції РБ ООН 1267, фраза «невідкладно» є питанням часів з моменту визнання Комітету ООН з питань санкцій проти «Аль-Каєди» та «Талібану».

С. Стратегія спілкування

48. Оскільки приватний сектор, згідно з відповідним законодавством, повинен дотримуватись зобов'язань щодо замороження активів, юрисдикції повинні бути обізнані про вплив, який спричиняють ці закони на їх ділову діяльність, та намагатися мінімізувати витрати на таку відповідність.
49. Всі вимоги повинні бути чітко роз'яснені приватному сектору. Це повинно охоплювати не лише фінансові установи, а також визначені не фінансові установи та професії та високо-ризикові сектори, які досить рідко застосовують заходи по замороженню активів, наприклад, неприбуткові організації.
50. Ефективна імплементація зобов'язань по замороженню активів вимагає дієвої та ефективної стратегії спілкування.

1. Визначення стратегії

51. Зобов'язання по замороженню активів в рамках Резолюцій РБ ООН 1373 та 1267 застосовуються через відповідне законодавство до всіх юридичних та фізичних осіб в юрисдикції. Тому, стратегія спілкування повинна включати дієві та ефективні методи інформування приватного сектору та громадськості про їх зобов'язання щодо механізму замороження активів.
52. Стратегія спілкування повинна надавати чіткі рекомендації суб'єктам, які найвірогідніше мають відношення до цільових коштів або інших активів, що включають, але не обмежуються, фінансові установи.
53. Зокрема, стратегія повинна включати дієві та ефективні методи інформування високо-ризикових секторів та визначених не фінансових установ та професій про їх зобов'язання щодо механізму замороження активів.
54. Насамкінець, стратегія повинна включати залучення вищого керівництва відповідних установ, що представляють бізнес, виробництво та високо-ризикові сектори, а також більш неформальне залучення окремих установ та секторів.

2. Зміст повідомлення

55. Стратегія спілкування повинна забезпечити своєчасне та широке інформування громадськості щодо:
 - a) Існування обмежень щодо замороження активів та обов'язків, які покладаються на приватний сектор юрисдикції (ідентифікація, замороження/блокування, повідомлення про відповідні кошти та інші активи, одночасна заборона на несанкціоновані контакти з визначеними сторонами та продовження перевірок операцій, пов'язаних з визначеними фізичними або юридичними особами, а також заходів, які необхідно вживати при виявленні коштів або інших активів або підозрілих операцій).
 - b) Важливість дотримання зобов'язань по замороженню активів (приділяючи особливу увагу потенційну кримінальну та адміністративну відповідальність за їх недотримання, а також ризики для репутації фінансової установи за такі порушення).
 - c) Інформації, яка визначає всіх фізичних та юридичних осіб, що підпадають під механізм замороження (вся наявна інформація по визначенням згідно Резолюцій РБ ООН 1373 та 1267), шляхом опублікування вичерпного переліку таких фізичних та юридичних осіб.
 - d) Заходів, вжитих в рамках механізму замороження. Належне повідомлення про рішення щодо визначення (нові визначення та

виключення) повинно бути першою сходинкою в стратегії спілкування.

- е) Чіткі контактні точки в уряді, до яких приватний сектор може безпосередньо направляти будь-які запити, включаючи механізм запитів, після проведення належної перевірки, рекомендацій щодо можливих збігів з визначеними фізичними та юридичними особами.

3. Засоби передачі повідомлення

56. Юрисдикції повинні супроводжувати урядовий веб-сайт, що містив би оновлену та всеохоплюючу інформацію щодо:

- а) Процедури визначення та механізму замороження активів.
- б) Тексти відповідних законів.
- с) Всеохоплюючий перелік усіх фізичних та юридичних осіб, що наразі підпадають під механізм замороження активів.
- д) Контактні точки державних органів.

57. Юрисдикції повинні запровадити електронну підписну службу для осіб та організацій, які особливо потребують інформування про рішення щодо визначення або їх відміну, таких як фінансовий сектор та високо-ризикова промисловість.

D. Звітування після замороження та розслідування

1. Якість та корисність інформації

58. Зважаючи на широкий спектр операцій та значну кількість суб'єктів, що підпадають під замороження активів, важливою є робота по залученню приватного сектору та забезпечення їх дотримання зобов'язань по замороженню коштів. Найбільш складним є визначення фізичної або юридичної особи з переліку санкцій, і таким чином великий тягар по дотриманню вимог покладається на приватний сектор. Це не лише створює перепони та забирає зайвий час при визначенні порушень, а також зменшує добру волю приватного сектору запровадженні таких заходів. Також низька якість ідентифікаційної інформації збільшує тягар відповідності, що покладається на бізнесменів, і ми повинні пам'ятати, що така ж проблема виникне і у правоохоронних органів.

59. Таким чином, юрисдикції повинні регулярно переглядати та оновлювати списки фізичних та юридичних осіб, що є суб'єктами заходів по замороженню активів, та надавати найбільш оновлену та чітку інформацію по таким особам. Юрисдикції, які мають додаткову ідентифікаційну інформацію щодо фізичних або юридичних осіб, які

знаходяться у списку по Резолюції Р БОНН 1267, повинні надати таку інформацію Комітету 1267 для внесення змін до Консолідованого списку.

2. Звітування про збіги та усунення недостовірних положень

60. Коли в юрисдикції механізм замороження активів вимагає звітування про можливі збіги, ті, хто направляють такі звіти повинні вживати належних заходів для перевірки достовірності будь-яких збігів зі списком перед направленням повідомлення до відповідного органу. Якщо підзвітний суб'єкт не має достатніх правових підстав для замороження активів (та направлення повідомлення до компетентних органів), юрисдикції повинні вимагати від такого підзвітного суб'єкта направлення повідомлення про підозрілу операцію до підрозділу фінансової розвідки.
61. Юрисдикції повинні надавати допомогу приватному сектору у визначенні помилкових положень, шляхом публікації рекомендацій по визначенню наскільки потенційний збіг є актуальним збігом, та надавати чіткі контактні точки, що допоможуть усунути помилкові положення. Помилкові положення є потенційними збігами зі списками осіб зважаючи на спільне походження імені або двозначної ідентифікаційної інформації, після перевірки яких збіги не підтверджуються.

3. Забезпечення належного дотримання, контролю та звітування приватного сектору

62. Юрисдикції повинні співпрацювати з приватним сектором для розробки наступних заходів: (а) посилення співробітництва та дотримання приватним сектором положень щодо ідентифікації та замороження коштів або інших активів визначених осіб, та (b) перешкоджання визначеним особам здійснювати фінансові або інші операції на їх територіях або через їх фінансові установи:
- a) Співробітництво з приватним сектором взагалі та фінансовими установами зокрема, особливо тими, що незалежно запроваджують програми запобігання потенційній діяльності по фінансуванню тероризму, або тими що надали потенційно інкримінуючу інформацію при розслідуванні можливої фінансової діяльності визначених осіб;
 - b) Забезпечити щоб фінансові установи розробили та підтримували належний внутрішній контроль (включаючи процедури належної перевірки та навчальні програми) для визначення наявних рахунків, операцій, коштів або інших активів визначених осіб;
 - c) Забезпечити щоб фінансові установи невідкладно заморожували будь-які ідентифіковані кошти або інші активи, які утримують або контролюються визначеними особами;

- d) Забезпечити щоб фінансові установи мали відповідні процедури та ресурси для дотримання зобов'язань згідно СР ІІІ.
- e) Забезпечити щоб фінансові установи запровадили належні процедури для запобігання проведенню операцій визначеними особами з, в або через них;
- f) Розробити ефективну систему моніторингу компетентного органу або суду, що має достатній досвід в сфері нагляду, повноважень та ресурсів з мандатом, який включає цілі, визначені у вищевказаних Параграфах 62 (b), (c) та (d).
- g) Сприяти, з огляду на комерційну прийнятність, фінансовим установам у дослідженні або перевірці фінансової діяльності визначених осіб;
- h) Ідентифікувати, оцінювати дотримання та вдосконалювати, за необхідності, правила ідентифікації клієнтів, що використовуються фінансовими установами;
- i) Вживати належних заходів для розгляду бенефіціарних власників, сигнаторіїв та довіреностей з огляду на рахунки або операції, що проводились фінансовими установами при відстеженні діяльності визначених осіб, включаючи будь-які діючі ділові відносини; та
- j) Належним чином гармонізувати внутрішній контроль щодо протидії фінансуванню тероризму в межах кожного економічного сектору з програмами протидії відмиванню коштів.

63. Для кожної з визначених не фінансових установ та професій повинні існувати механізми для моніторингу та забезпечення дотримання механізмів замороження активів, наприклад через покладення обов'язку на відповідні компетентні органи або відповідальних власників.

IV. Визначені особи та установи: відповідність та доступ до заморожених активів

A. Визначені особи та установи – резиденти

64. З огляду на дотримання вимог щодо прав людини та забезпечення замороження активів, необхідно розробити та запровадити тісний та всеохоплюючий урядовий процес. Це повинно включати:

- a) Взаємодію між компетентними органами (включаючи, де доцільно, органи прокуратури або інші відповідні судові органи) та іншими відповідними органами (такими як служби поліції або розвідки) для забезпечення всеохоплюючого моніторингу дотримання умов замороження активів.
- b) Координацію між компетентними органами та установами по соціальному забезпеченню, що надають підтримку визначеним фізичним особам – резидентам та його/її родині.

В. Чіткі внутрішні повноваження та процедури ліцензування та здійснення будь-яких дій із замороженими активами або забезпечення доступу визначених осіб або установ до заморожених коштів

65. Зобов'язання по замороженню активів в рамках Резолюції РБ ООН 1267 передбачає, за необхідності, виключення у замороженні активів за наявності спеціальних обставин. В Резолюції РБ ООН 1452, зі змінами, запровадженими Резолюцією 1735, Рада Безпеки закликає країни-члени зважати на цей перелік при імplementації Резолюції РБ ООН 1373.
66. Якщо активи були заморожені на виконання резолюції, повинен існувати чіткий процес, що забезпечить, де необхідно, належне застосування таких виключень. Ефективна процедура прийняття рішень на національному рівні повинна підтримуватись ефективними процедурами для отримання погодження відповідного Комітету РБ ООН.
67. Режим авторизації повинен бути збалансованим, наприклад:
- а) Реалізація мети задля якої надається така авторизація (чи то для основних витрат, чи непередбачуваних витрат, платежів по контракту або для інших авторизованих підстав).
 - б) Зменшення ризиків, що авторизовані платежі будуть використовуватись для інших цілей, аніж це визначено, включаючи для фінансування тероризм.
 - с) Зменшення тягаря на фінансовий сектор
 - д) Дієвість національного законодавства
68. Такий процес потребує чіткого управління для забезпечення того, що його застосування є послідовним, прозорим, обґрунтованим та пропорційним, з чітким аудиторським слідом щодо причин авторизації, та, за наявності умов для виключення, процес прийняття такого рішення.
69. Юрисдикції повинні запровадити відповідний контроль за наданням авторизації щоб забезпечити її відповідність з, дотримання вимог спеціальних виключень за яких вона була надана, та недопущення використання коштів для інших цілей, включаючи терористичні.

[1] «Цільові фінансові санкції» відносяться до заходів, які вживає юрисдикція на виконання наступних економічних та фінансових зобов'язань, згідно Резолюції РБ ООН 1267(1999) та наступних резолюцій та Резолюції 1373(2001): (i) замороження активів осіб, визначених згідно РБ ООН 1267(1999) та наступних резолюцій, а також тих, що відповідають критеріям, визначених в РБ ООН 1373; (ii) звітувати до компетентних органів про замороження будь-яких коштів; та (iii)заборонити неліцензовані операції або будь-які дії з такими визначеними учасниками.

[2] «Визначення» відноситься до ідентифікації фізичної або юридичної особи, що є об'єктом цільових фінансових санкцій згідно з міжнародними зобов'язаннями по Резолюції РБ ООН 1267 та наступних

резолюцій на її виконання, а також Резолюції РБ ООН 1373, включаючи правове рішення щодо застосування відповідних санкцій до фізичної або юридичної особи та оприлюднення такої інформації.

[3] Такий процес може бути досягнутий через вже існуючі процеси координації для подібної діяльності (такі як розширені координаційні комітети з питань боротьби з ВК/ФТ) або через визначений міжвідомчий процес.

[4] Відповідна ідентифікаційна інформація може включати, але не обмежується: альтернативні імена та їх написання, дата народження, адреса, національність та ідентифікаційний код або номер паспорту.

[5] Критерій справедливого доказування для визначення згідно СР III є важливим з огляду на відповідність запобіжній спрямованості цільових фінансових санкцій.